

Ý định giảm thiểu lãng phí thực phẩm của sinh viên thông qua mở rộng mô hình lý thuyết nhận thức xã hội

Vũ Anh Chiến^{1*} • Trần Thị Trang^{2**}✉

^{1,2} Trường Đại học Công nghệ TP. Hồ Chí Minh.

ORCID: * 0009-0007-2031-9181, ** 0000-0001-9790-6009.

✉ Tác giả liên hệ: tt.trang@hutech.edu.vn.

Ngày nhận bài: 01/12/2025 | Biên tập xong: 02/01/2026 | Duyệt đăng: 12/01/2026

TÓM TẮT:

Mục tiêu nghiên cứu: Trong bối cảnh lãng phí thực phẩm (LPTP) đang trở thành thách thức lớn đối với phát triển bền vững tại các nền kinh tế đang phát triển, bài viết này nhằm xem xét tác động của nhận thức về năng lực tập thể (NLTT) đến ý định giảm thiểu LPTP của sinh viên đại học Việt Nam. Đồng thời, nghiên cứu kiểm định vai trò trung gian của niềm tin vào năng lực bản thân (NLBT) và vai trò của kiến thức về LPTP trong môi trường giáo dục.

Thiết kế nghiên cứu/phương pháp/tiếp cận: Nghiên cứu sử dụng phương pháp định lượng với dữ liệu thu thập từ khảo sát cắt ngang trong khoảng thời gian từ tháng 8–9/2025 bao gồm 268 sinh viên đại học tại Việt Nam thông qua phương thức chọn mẫu thuận tiện. Khung phân tích được xây dựng dựa trên việc mở rộng lý thuyết Nhận thức xã hội (SCT) nhằm làm rõ các cơ chế xã hội và nhận thức có ảnh hưởng đến ý định giảm thiểu LPTP. Dữ liệu được phân tích bằng mô hình cấu trúc tuyến tính (PLS-SEM) thông qua phần mềm SmartPLS.

Kết quả nghiên cứu chính: Kết quả phân tích cho thấy nhận thức về NLTT có tác động cùng chiều đến ý định GTLPTP của sinh viên, cả trực tiếp và gián tiếp thông qua niềm tin vào NLBT. Trong đó, niềm tin vào NLBT đóng vai trò như biến trung gian một phần. Bên cạnh đó, kiến thức về LPTP cũng được xác nhận có mối quan hệ cùng chiều với ý định giảm thiểu LPTP của sinh viên.

Giá trị đóng góp mới: Nghiên cứu mở rộng việc ứng dụng SCT trong lĩnh vực nghiên cứu về LPTP tại các nền kinh tế đang phát triển. Đồng thời, nghiên cứu cung cấp các hàm ý thực tiễn cho nhiều trường đại học trong việc thiết kế những chương trình giáo dục và hoạt động tập thể nhằm nâng cao nhận thức, củng cố niềm tin vào NLBT và thúc đẩy ý định giảm thiểu LPTP của sinh viên.

TỪ KHÓA: Rủi ro sụt giảm giá cổ phiếu, thông báo vi phạm, bất cân xứng thông tin.

Mã phân loại JEL: D90, Q56, I25.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2026.238.....>